

**ကညီဒီကလုာ်တၢ်ထွာ်ဖျးသုးမုၢ်ဒိၣ်-သုးရိၣ်မဲခိၣ်ကျၢၢ်သုးခိၣ်ကျၢၢ်ဒိၣ်စိ စီၤက့ၣ်န့ၣ် အတၢ်ကတိၤလီၤဆူ
သုးမုၢ်ဒိၣ်ခိၣ်န့ၣ် သိၣ်ဒူတဖၣ်ဒီးထံဖိကီၢ်ဖိကမျၢၢ်တဖၣ်အအိၣ် ဖဲကီၢ်သုးလုာ်သုးမုၢ်ဒိၣ်မုၢ်နံၤစိးကျၢ(၇၅)ဝိတဝီ**

ဖဲ ၅-၇-၂၀၂၄ အနံၤ

ကညီဒီကလုာ်တၢ်ထွာ်ဖျးသုးမုၢ်ဒိၣ် သုးခိၣ်,သုးန့ၣ်,သုးမုၢ်သံၣ်ဘိယုာ်ဒီးထံဖိကီၢ်ဖိကမျၢၢ်ခဲလၢာ်သ့ၣ်သ့ၣ် -

ခိဖျိလၢတၢ်ထံတၢ်တိကစၢ် အတၢ်ပၤဆွၢကဟုကယာ်ပုၤအယိ တနံၤအံၤပၤပျးန့ၣ်ကျၢၤကဒီး ပသုးမုၢ်ဒိၣ်
မုၢ်နံၤစိးကျၢ(၇၅)ဝိတဝီ ပုၤဒီးတၢ်ဂံၢ်တၢ်ဘါတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့ ဒ်တၢ်ကြၢးကျၢဒီးပုၤ အယိတၢ်ဘျးဒိၣ်မးန့ၣ်လီၤ အဒိၣ်
အအါယဟ်ကဖၢလၢသးလၢယဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်လၢ ဘၣ်ကတိၤလီၤတၢ်ဆူသုးအိၣ်ဒီးဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘါဒဲးသုးအယိလီၤ
ပကွၢ်ကျၢပသုးမုၢ်ဒိၣ်အတၢ်လဲၤတရံးတၢ်လၢ(၇၅)န့ၣ်အတီၢ်ပူၤအံၤ တမ့ၢ်တၢ်ဘိၣ်တလီၢ်ဘၣ်. တမ့ၢ်တၢ်စ့န့ၣ်စ့လၢဘၣ်.
မ့ၢ်တၢ်လၢအယံာ်ဝဲထၢဝဲလၢန့ၣ်ဇိၤလၢဇိၤတဖၣ်အပူၤ ပသုးမုၢ်ဒိၣ်အတၢ်သ့ၣ်လီၤဆိလီၤအသးအံၤ တမ့ၢ်ဒ်သိးထံဒိၣ်ကီၢ်လၢ
တဖၣ်အသုးမုၢ်ဒိၣ်အသိးဘၣ်. ပမ့ၢ်သုးမုၢ်ဒိၣ်တဖုလၢအသ့ၣ်လီၤဆိလီၤသးလၢပထံဖိကီၢ်ဖိကမျၢၢ်တဖၣ်အတၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤ
ပုၤ ပသ့ၣ်လီၤဖုၢ်ကီးအိၤလၢတၢ်အဲၣ်ဘၣ်ပပုၤကလုာ်လၢတၢ်ဒိတဒါကျၢ ပထံဖိကီၢ်ဖိကမျၢၢ်တဖၣ်လၢ, တၢ်အတၢ်သီတမံၤ
လၢလၢအကဟဲမၤဟးဂီၤဆိၣ်တၢ်မၤနၢၤပပုၤကလုာ်(ထံဖိကီၢ်ဖိကမျၢၢ်)တမံၤလၢလၢ ပကဟံၢ်ဆၢဒုးဖျိးကွံာ်အိၤတုၤလၢ
ပန့ၣ်ကျၢတၢ်သဘျ တၢ်မၤနၢၤတစုန့ၣ်လီၤ ပကွၢ်ကဒါကျၢလၢ(၇၅)န့ၣ်အတီၢ်ပူၤအံၤ ပသုးမုၢ်ဒိၣ်ဘၣ်ကွၢ်ဆၢၣ်မဲာ်ဒီး တၢ်ဃံး
တၢ်စ့တၢ်ကီၢ်တၢ်ခဲ ဒုၣ်ဒါအတၢ်ထီၣ်ဒုးဆိၣ်သနံးပုၤဆူၣ်ဆူၣ်ကီၢ်ကီၢ် ထံပသုးမုၢ်သံၣ်ဘိတကးဘၣ် ပထံဖိကီၢ်ဖိကမျၢၢ်တနီၤ
အကျၢစ့ၢ်ကီး ဘၣ်ကွၢ်ဆၢၣ်မဲာ်တၢ်တမံၤဃီဒီးပသုးမုၢ်သံၣ်ဘိ တၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးတၢ်သံတၢ်ပုၤစ့ၢ်ကီးန့ၣ်လီၤ ဘၣ်ဆၣ်
ပထံၣ်လၢ ပသုးမုၢ်သံၣ်ဘိဒီးထံဖိကီၢ်ဖိကမျၢၢ်တဖၣ် တုၤဆၢကတီၢ်ခဲအံၤတတုၢ်ဃာ်သးဒီးဟ်တုၢ်ကွံာ်ပတၢ်ဟံၢ်ဆၢဘၣ်.
လၢတၢ်ကီၢ်တၢ်ခဲတၢ်ဃံးတၢ်စ့အပူၤ ဆၢထၢၣ်ဂၢၢ်ကျၢ ဒ်လၢအပုၤကလုာ်အဂီၢ် လၢတၢ်သ့ၣ်ဒုးဒုးဒီးလၢတၢ်သးတီဒီး
အပုၤကလုာ်အမူဒါ ဒ်သိးအံၤ အယိမ့ၢ်တၢ်လၢကပိးဒီးတၢ်ဂံၢ်တၢ်ဘါလၢပတၢ်ကရၢကရိအဂီၢ် အဒိၣ်အအါန့ၣ်လီၤ တက
တီၢ်ဃီ ဘၣ်တၢ်တီခိၣ်ရိၣ်မဲထုးစုန့ၣ်ကျဲပုၤလၢ ပတၢ်ကရၢကရိလၢအမ့ၢ်ကညီဒီကလုာ်စၢဖျိၣ်ကရၢ လၢအအိၣ်ယုာ်ဒီး ကျဲ
သန့လၢ တၢ်ဒါလီၤန့ၣ်ပုၤလၢပကလုာ်ပိာ်မၤထွဲအိၤလီၤဆိဒ်တၢ် ဒ်အမ့ၢ်ကီၢ်ခိၣ်စိးလၢးအူကွံာ် အတၢ်ကတိၤထုးစုန့ၣ်ကျဲ
(၄)ထံၣ် အယိ ပဆၢထၢၣ်ဂၢၢ်ကျၢသ့ဝဲတုၢ်မၤဆါတနံၤအံၤပစံးဒုဒုသ့ဝဲန့ၣ်လီၤ

ခိၣ်န့ၣ်သိၣ်ဒူခဲလၢာ်သ့ၣ်သ့ၣ် - ပကညီဒီကလုာ်တၢ်ထွာ်ဖျးသုးမုၢ်ဒိၣ်အံၤ ဒ်မူဒါအိၣ်ဝဲလၢ ကဘၣ်ဒိတဒါဝဲကယံာ်
ထံဖိကီၢ်ဖိတဖၣ်အိၣ်ဝဲလၢ ခုၣ်အဲၣ်ယုာ်ကညီဒီကလုာ်စၢဖျိၣ်ကရၢ အတၢ်ပၤဆွၢဟီၣ်ကဝီပူၤ အတၢ်ဘၣ်တၢ်ဘါအသိး
ကဘၣ်ဟံမူဒါဒိတဒါစ့ၢ်ကီး ကညီဒီကလုာ်အထံၣ်ဂီၢ်သဲးအတၢ်အိၣ်ဆၢထၢၣ်ဒီး အတၢ်ပညိၣ်ကွၢ်စိတဖၣ်န့ၣ်လီၤ ဒ်သိး
တၢ်ထီဒါမၤတရိတပါဒီး တၢ်မၤသဘျးကွံာ်ကညီဒီကလုာ်အထံၣ်ဂီၢ်သဲးတၢ်အိၣ်ဆၢထၢၣ်ဒီး တၢ်ပညိၣ်ကွၢ်စိတဖၣ်
သုတန့ၢ်ဒီးတသ့ဝဲအဂီၢ်န့ၣ် “ကညီဒီကလုာ်တၢ်ထွာ်ဖျးသုးမုၢ်ဒိၣ်”အံၤ မ့ၢ်ကညီဖိၣ်စုကဝဲကရၢလၢ အကါဒိၣ်ကတၢ်
န့ၣ်လီၤ ခိဖျိလၢပတၢ်ကရၢကရိမိၢ်ပုၤ ကညီဒီကလုာ်စၢဖျိၣ်ကရၢအတၢ်တီခိၣ်ရိၣ်မဲဒီး ရဲၣ်ကျဲထုးစုန့ၣ်ကျဲကျဲပထံဖိကီၢ်ဖိ
ကမျၢၢ်လၢအသးကထူဟံၢ်ထီၣ်လၢ တၢ်အဲၣ်ဘၣ်ကျဲအပုၤကလုာ်ဒီး အတၢ်ကရၢကရိတဖၣ် န့ၣ်လီၤဖိၣ်လီၢ်စုဒီးမၤသကိးတၢ်
လၢပုၤကလုာ်ဂ့ၢ်ဝိတဖၣ် လၢတၢ်ဆိၣ်ထွဲဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘါကျဲ ပသုးမုၢ်ဒိၣ်လၢကျဲအကပၤကပၤ အယိပသုးမုၢ်ဒိၣ်အသးသဟီၣ်

ပဲဆူင်ထီၣ်ဝဲစိုၣ်ကိးန့ၣ်လီၤ. အကတမံၤ ဒီဖျါလၢကညီတၢ်ဟံၣ်ဆၢဘၣ်ကွၢ်ဆၢမဲာ်လဲၤတရံးတၢ်လၢ န့ၣ်ဖါလၢစီၤယံာ်ထီၣ်ထီၣ်ထီၣ်အယံၤ ပထမိကီၢ်ဖိကမုၢ်အသးကလီၤဘျးလီၤတၢ်လၢ တၢ်ဆီၣ်ထွဲမၤစၢၤအပူၤကအိၣ်စိုၣ်ကိးတနီၤသ့ၣ်သ့ၣ်, တဘျီသးဆဲးသးပးဂီၤဘျီ ၅ သုဖုံတၢ်ဂၤအသးမုၢ်တနီၤသ့ကဒီးန့ၣ်ဘၣ်ကုၤအဘူးအလဲၤသ့ၣ်ကတၢ်န့ၣ်လီၤ. ကွၢ်ကဒါကုၤလၢအပူၤကွံာ် စးထီၣ်ဖဲ (၂၀၂၁) န့ၣ် ကီၢ်ပယီၤသးမုၢ်ဒိၣ် (၈ကစ) ဟံးန့ၣ်ဆူၣ်ထံကီၢ်အတၢ်စိတၢ်ကမိအဖီခိၣ် ထံဖိကီၢ်ဖိကမုၢ်သ့ၣ်ဘိၣ်သးစၢ်, ကွီဖိတဖၣ်ဒီး ကီၢ်ပဒိၣ်ပုၤမၤတၢ်ဖိတဖၣ် ဟံၣ်ဖျါထီၣ်တၢ်ဟံးသးထီၣ်ဒါကုၤ သးလၢဟံးန့ၣ်ဆူၣ် ထံကီၢ်တၢ်စိတၢ်ကမိအံၤ ရၤလီၤအသးဆူထံကီၢ်ဒိတဘျီ ခူၣ်တုၤလီၤဆူၣ်သဝီကလုာ်အသးအကျါဒီး အါထီၣ်ဆူၣ်ထီၣ်ဝဲအဖီခိၣ် ကွီဖိဒီး ကမုၢ်သ့ၣ်ဘိၣ်သးစၢ်တနီၤ ဘၣ်ဟံးထီၣ်ယုၣ်အိၣ်ကဒုဝဲဆူ ကညီတၢ်ဟံၣ်ဆၢဟီၣ်ကဝီၤပူၤ, မၤလိသ့သးသးအတၢ်သ့တၢ်ဘၣ် န့ၣ်လီၤမၤသးကိးတၢ်လၢ ကညီတၢ်ဟံၣ်ဆၢပူၤ ၅ (PDF) သးဖိအသးတနီၤ, န့ၣ်လီၤကဲသးလၢကညီတၢ်ထွဲဖျးသးမုၢ်ဒိၣ်ပူၤတနီၤအယံၤ ပဟံၣ်ကဖၢလၢသးလၢအဝဲသ့ၣ်အဂီၢ်စိုၣ်ကိးန့ၣ်လီၤ. ခဲအံၤဆၢကတီၢ်ခိဖျါဒုၣ်ဒါ (၈ကစ) ဟံၣ်လီၤအတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲလၢ (စစထဲမဝၣ်မနေရ) မၤဘူးဝဲလၢ (မဲ) , လူၤထၢဆူၣ်သးဖိအဖီခိၣ် ကမုၢ်သ့ၣ်ဘိၣ်သးစၢ်, ကွီဖိဒီး ပုၤမၤတၢ်ဖိသးစၢ်တဖၣ် ဘၣ်ဟံးထီၣ်ယုၣ်အိၣ်ကဒုသးဆူ တၢ်ဟံၣ်ဆၢဟီၣ်ကဝီၤပူၤကဒီး အသိတဝီ အါထီၣ်ဝဲကွၢ်ကွၢ်န့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်န့ၣ်အယံၤ သးမိမိရီၤတဖၣ်အံၤ မုၢ်တလီၤပျီၣ်ဘၣ်န့ၣ် ကီၢ်ပယီၤတၢ်မုၢ်တၢ်ခုၣ်အဂီၢ် တၢ်မုၢ်လၢတအိၣ်ဘၣ်, အယံၤဘၣ်ဂုၢ်ကျဲးစးလၢ (ပထမဦးစးပေး) န့ၣ် သးမိမိရီၤကဘၣ်လီၤပျီၣ်ကွံာ်ဝဲဒီး အလီၢ်ခဲကလုာ်ဒုၣ်စိသန့, မိမိရီၤသန့တဖၣ်အဂီၢ်ကဘၣ်လီၤစ့ၤဝဲ, ကလီၤပအံၤကွံာ်ဝဲအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ခိၣ်န့ၣ်သိၣ်ဒူခဲလၢာ်သ့ၣ်သ့ၣ် - မ့မ့ပဒုၣ်ပဒါဒု ၅ သုသ့ၣ်ညါတၢ်စိုၣ်ကိးပန့ၣ်န့ၣ်အိၣ်တသ့ဘၣ် အယံၤအလီၢ်အိၣ်လၢတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်လၢအိၣ်ထီၣ်တၢ်လၢပဂီၢ်အသး ပကဂုၢ်ဟံးန့ၣ်အိၣ် အိၣ်ဒီးတၢ်ကတီၤသး ပသုတမံခဲမံသ့ပုၤတဂ့ၤ, ဒ်ပုၤသးပုၤတၢ်ကတီၤဒိစံးတၢ်ဝဲအသး (အိၣ်ချၢ်သ့ၣ် ကန့ၣ်ချၢ်သိၣ်) တၢ်အိၣ်သးဆၢကတီၢ်ခဲအံၤ ပမ့ၢ်ဘၣ်ကွၢ်ဆၢမဲာ်ဒီးဒုၣ်ဒါအတၢ်ကူၣ်တရံး ခဲၣ်သ့ၣ်ခဲၣ်ဂီၤ ဘၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်ယံးတၢ်စ့ၤ တၢ်ကီၢ်တၢ်ခဲအကလုာ်ကလုာ် ဘၣ်ဆၢပကအိၣ်ဒီးတၢ်န့ၣ်န့ၣ်လီၤသးဒီး တၢ်ယူတၢ်ဖိ ပကအိၣ်ဒီးတၢ်ဖိၣ်လိာ်စုလၢ တၢ်ထံၣ်တၢ်ဟံးသးတမံၤယီ တၢ်ပဲာ်ထံနီၤဖးလီၤတၢ်လီၤဆဲး လူၤပိာ်မၤထွဲကုၤသးမုၢ်ဒိၣ်တၢ်သိၣ်တၢ်သီတၢ်ဘျီတဖၣ် အသ့ကတၢ် အါန့ၣ်အန့ၣ်သးဂ့ၢ်ဝီတၢ်မၤ, သးတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်, တၢ်စုကဝဲယံးလီ, တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချၢ်, သးမုၢ်ဒိၣ်အကံာ်အစိ သးမုၢ်ဒိၣ်ကကါကျါခၢၣ်သန့ၣ်အဂီၢ် တၢ်ဂ့ၢ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်မုၢ်တၢ်အကါဒိၣ်ဒီး အိၣ်လၢခိၣ်န့ၣ် ဘၣ်မူဘၣ်ဒါကိးဂၤ, သးမုၢ်သံၣ်ဘိကိးဂၤ ကဘၣ်ဂုၢ်ကျဲးစးမၤလၢပုၤ ပမူပဒါတကလၢပသန့ၣ်ဒုၣ်စိုၣ်စိုၣ်အမဲာ်ညါ အလီၢ်အိၣ်သ့ၣ်ပုၤကတၢ်လၢ ပကမ့ၢ်သးမုၢ်ဒိၣ်တဖၣ် လၢအသ့ဘျီဂုၤထီၣ်က့ၤတၢ်ဂံၢ်စၢ်ဘါစၢ် တၢ်လီၤတူၣ်လီၤကံာ်လၢပသးမုၢ်ဒိၣ်အဒွဲပူၤ လၢတၢ်တီခိၣ်ရိၣ်မဲ ပၤဆ့ၤတၢ်မ့ၢ်ဂုၤ တၢ်ဟံးကဲလိာ်သးဒီးရူတံၤရဲသကိးလိာ်သး ဆူထးဆူလၢအဂီၢ်မ့ၢ်ဂုၤ အလီၢ်အိၣ်စိုၣ်ကိးလၢပကထီၣ်ထံစီၤကွၢ်က့ၤ ပတၢ်အိၣ်သးအကပကပၤ ဒီးထီၣ်ယူထီၣ်ဖိသကိးလိာ်ပသးတၢ်ထံၣ်တမံၤယီ တၢ်ဟံးသးတဖျါယီ ပသုတဘၣ်န့ၣ်တၢ်လံာ်တၢ်လီၤဒီးန့ၣ်ကြိတၢ်တဂ့ၤ (ပုၤသးပုၤစံးဝဲဒုၣ် သ့ၣ်ပိာ်လူၤတဂ့ၤတုၢ်ပိာ်လူၤတဂ့ၤ) ထီၣ်ဘိဒ်ပမ့ၢ်သးအသးပဘၣ်ဒိကန့ၣ်မၤထွဲတၢ်ကလုာ်န့ၣ်လီၤ လၢထးတဆိဘၣ်တဆိ ဒ်တၢ်ထးစုန့ၣ်ကျဲပုၤသိး ပဘၣ်အိၣ်ပလီၢ်ပသးဒ်သိးပသုတဒုးကဲထီၣ်က့ၤတၢ်ဂ့ၢ်ကီၤလၢ ပတၢ်ကရၢကရိအဂီၢ်တဂ့ၤန့ၣ် အလီၢ်အိၣ်လၢ ပကဟံးသ့ၣ်ပသးဒီး ပလီၢ်ပသးထီၣ်ဘိန့ၣ်လီၤ.

ခိၣ်န့ၣ်သိၣ်ဒူခဲလၢာ်သ့ၣ်သ့ၣ် - လၢခဲကတၢ်ကစံးယဲဒ်အံၤလီၤ. ယအိၣ်ဒီးတၢ်ဟံးကဖၢလၢသးဒီး န့ၣ်န့ၣ်သ့ၣ်န့ၣ်နီၣ်လၢပအိၣ်ဒီးပန့ၣ်, ပမဲာ်ချဲဒီးပသးလၢကန့ၣ်ဟူကထံၣ်ဒီးကပဲာ်ထံနီၤဖးက့ၤတၢ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ပဝဲသးမုၢ်ဒိၣ်ဖိကိးဂၤ ပကဆၢထၢၣ်ဂါကျါလၢကညီဒိကလုာ်စၢ်ဖျိကရၢ (KNU) အတၢ်တီခိၣ်ရိၣ်မဲအဖီလၢ ယုာ်ဒီးသးမုၢ်ဒိၣ်အတၢ်ဖိၣ်ပုၤလီၤလီၤအဖီလၢတုၤလီၤလၢ ပတုၤအိၣ်က့ၤဆူပတၢ်မၤန့ၣ်အဖီတၢ်တစုန့ၣ်လီၤ.

** ယူယူ ဒူဒူ တီတီ ဆူပတၢ်မၤန့ၣ်အဖီတၢ် **